

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod 2 – Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Bod bol zaradený na rokovanie HSR Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Navrhovaným zákonom sa spresňujú niektoré definície a navrhuje sa zavedenie podmienky povinnej integrácie znevýhodnených zamestnancov a zraniteľných zamestnancov. Ďalej sa navrhuje doplniť nové obsahové náležitosti základného dokumentu a projektu činnosti registrovaného sociálneho podniku. V tejto súvislosti sa pre integračný podnik zavádza povinnosť vypracovať pre znevýhodnených zamestnancov, a zraniteľných zamestnancov individuálny projekt pracovnej integrácie, čím sa sleduje zvýšenie kvality a merateľnosti uskutočňovania integračných opatrení. Obsahom návrhu je aj precizovanie povinnosti socializácie zisku a s tým súvisiaca sankcia. V čl. II (novela zákona o dani z príjmov) sa navrhuje úprava podmienok nepriamej podpory vo forme úľavy na dani z príjmov pre registrované sociálne podniky, a to skrátenie obdobia v ktorom je registrovaný sociálny podnik povinný použiť sumu úľavy na dani z príjmov prevedenú na osobitný účet z piatich rokov na dva roky.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť 01.01.2026

Postoj RÚZ k materiálu

Navrhovaný zákon má za cieľ optimalizovať verejné financie, avšak zároveň vytvára podmienky, ktoré sociálnym podnikom zamestnávajúcim zdravotne znevýhodnené osoby vytvoria finančný deficit potrebný na ich udržateľnosť. RÚZ materiál v skrátenej medzirezortnej pripomienkovej konaní nepripomienkovala.

RÚZ predkladá k návrhu nižšie uvedenú zásadnú pripomienku, ktorá vzhľadom k skrátenej pripomienkovej konaní nebola uplatnená v medzirezortnej pripomienkovej konaní.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 51, §19b odsek 2 (Vyrovnávací príspevok)

V §19 odsek 2 navrhujeme formulovať nasledovne:

„(2) Mesačná výška vyrovnávacieho príspevku podľa odseku 1 písm. a) je

a) 50 % oprávnených nákladov skutočne vynaložených na znevýhodneného zamestnanca, najviac však vo výške 50 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej štatistickým úradom za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vyrovnávací príspevok poskytuje

b) 75 % oprávnených nákladov skutočne vynaložených na zdravotne znevýhodneného zamestnanca, ktorý je zdravotne znevýhodnenou osobou podľa § 2 ods. 6 písm. a), najviac však vo výške 75 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej štatistickým úradom za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vyrovnávací príspevok poskytuje

c) 60 % oprávnených nákladov skutočne vynaložených na zdravotne znevýhodneného zamestnanca, ktorý je zdravotne znevýhodnenou osobou podľa § 2 ods. 6 písm. b), najviac však vo výške 60 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej štatistickým úradom

za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vyrovnávací príspevok poskytuje

d) 25 % oprávnených nákladov skutočne vynaložených na zraniteľného zamestnanca, najviac však vo výške 25% z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej štatistickým úradom za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vyrovnávací príspevok poskytuje.”

Odôvodnenie:

Zníženie maximálnej výšky vyrovnávacieho príspevku ohrozí udržateľnosť sociálnych podnikov zamestnávajúcich zdravotne znevýhodnených zamestnancov. Žiadame, aby bola výška vyrovnávacieho príspevku ponechaná v pôvodnej výške a nebola znížená tým, že oproti pôvodnému výpočtu výšky príspevku z priemernej mzdy sa výška príspevku bude počítat z minimálnej mzdy.

Keď si návrh premietneme do finančného vyjadrenia vyplýva z neho, že maximálna výška vyrovnávacieho príspevku je v súčasnosti 1 515,90 € a bude znížená maximálne na 915,- € (výška minimálnej mzdy na rok 2026). Toto zníženie tak predstavuje 39,64 % pokles. Tento pokles môže výrazne narušiť stabilitu sociálnych podnikov.

Z aplikačnej praxe uvádzame, že aby bol sociálny podnik udržateľný, musí byť konkurencieschopný. V mnohých úspešných sociálnych podnikoch pracujú zdravotne znevýhodnení zamestnanci, ktorí majú aj vyššiu kvalifikáciu a zamestnávateľ im musí zaplatiť minimálnu mzdu navýšenú o príslušný koeficient zohľadňujúci stupeň ich kvalifikácie. Taktiež títo zamestnávateľia ak získajú napr. významnú zákazku a chcú obstáť v konkurenčnom prostredí, zamestnanci pracujú aj nadčas, či cez víkend (napr. zákazka musí byť dodaná načas a pri nižšej produktivite práce kvôli zdravotnému postihnutiu zamestnanci robia aj nadčas či cez víkend). Tieto položky mali mnohí zamestnanci zohľadnené aj vo výške mzdy alebo v odmenách. Zníženie výšky vyrovnávacieho príspevku bude pre mnohých zamestnávateľov predstavovať výpadok, ktorý nebudú vedieť inak vyprodukovať. Zamestnanci so zdravotným znevýhodnením potrebujú osobitné pracovné podmienky a ich produktivita má svoje limity.

Navrhované obmedzenie podpory zníži ochotu zamestnávateľov vytvárať pracovné miesta pre zdravotne znevýhodnených ľudí a bude viesť k nárastu ich nezamestnanosti.

Zdroj: RÚZ